

Lõpusirgele jõudva arengukava 2020 head ja vead

Kuna arengukava fookus on olnud metsa majandamine, siis selle paremale organiseerimisele on palju tähelepanu pööratud ja selle täitmisega on ka hästi toime tulnud.

Erametsaomanikule hea, tööstuse poole kaldu, säästva metsanduse põhimõtteist eemalduv, üldsust vähekaasav või hoopis tasakaalus – milline on metsanduse arengukava 2011–2020?

Sel teemal arutlevad:

Tarmo Tüür – Eestimaa Looduse Fondi juhatuse esimees,

Marku Lamp – keskkonnaministeeriumi asekancler,

Ants Erik – Metsatervenduse OÜ juhatuse liige ja Eesti erametsaliidu juhatuse liige,

Aira Toss – metsakonsulent,

Raul Rosenvald – Eesti maaülikooli metsakasvatuse ja metsaökoloogia õppetooli metsakasvatuse vanemteadur ning

Linda-Mari Väli – rahvalikumise Eesti Metsa Abiks koordinaator.

Vivika Veski

Veidi enne seda, kui praegu kehtivat metsanduse arengukava keskkonnaministeeriumi juhtimisel koostama hakati, oli Eesti metsas juhtunud pealtnäha midagi kummalist – raieküpsete metsade pindala oli äkki peaaegu et kahekordistunud.

Näiteks moodustasid raieküpsed männikud 2006. aastal kõigest män-

tel on puude küpsuskriteeriume veel mitu korda langetatud.

„Sellest tuleneb ka metsanduse arengukava 2011–2020 üks peamisi probleeme – see püüab läbivalt lahendada „küpsete puistute rohkuse probleemi“; tõdeb Eestimaa Looduse Fondi (ELF) juhatuse esimees Tarmo Tüür.

Keskonnaministeeriumi ase-kantsler Marku Lamp leiab, et metsanduse arengukava 2011–2020 (MAK2020) on eelkõige selle perioodi nägu, mil see koostati, keskendudes järgmise kümnendi tegevustele, mida toonases vaates oluliseks peeti.

„Olukorras, kus raiemahud olid sajandivahetuse kõrgpunktist oluliselt taandunud, oli suur rõhk sotsiaalsel, eelkõige tööhõive küsimustel, metsakasvatustööde hoogustamisel ja ka metsade range kaitse vajakute täitmisel. Neid teemasid arutati põhjalikult huvi- ja sidusgruppide ning valdkonna ekspertidega, kellega saavutasime pärast sisukaid diskussioone üksmeele arengukavasse kirja saanud põhimõtete ja tegevussuuniste suhtes,“ meenutab Lamp. Ka riigikogu hindas arengukava üsna üksmeelselt sobivaks, andes sellele laiapõhjalise toetuse – vastu hääletas vaid kuus saadikut.

„See on hea arengukava, osapooltega kokku lepitud,“ ütleb Metsatervenduse OÜ juhatuse liige

Riigikogu hindas arengukava üsna üksmeelselt sobivaks, andes sellele laiapõhjalise toetuse – vastu hääletas vaid kuus saadikut.

nikutest vaid 8,7 protsenti, kuid aasta hiljem oli nende osakaal juba kasvanud 16,5 protsendini.

Kuidas oli see võimalik? Kas mingiks ajaks oli kohe-kohe küpsusikka jõudvaid metsi kogunenud nii palju, et need kõik ühekorraga küpseks said? Päril see siiski ei olnud.

Aastal 2007 oli hoopis järsult langetatud puude küpsuskriteeriume, nii et nüüd mahtus sinna alla palju rohkem puid ja metsa. Järgnevatel aasta-

Ants Erik. Ta näeb, et sellest ajast, kui praegune kava kehtima hakkas, on asjad metsas läinud paremaks: „Me oleme säästlikumad, oskame oma metsi majandada ja kaitsta, meie teadmised on paranenud. Kaitsealade pindala eesmärk on täidetud ja ületatud.“

Erik peab heaks ka seda, et raietöö küpsuse kriteeriume kehtiva kava koostamise eel leevendati, sest enne olid need tema hinnangu järgi liiga ranged. Ta lisab selgituseks, et ei lan-

getatud mitte puude bioloogilise küpsuse kriteeriume, vaid leevendati just raiereegleid.

Ka metsakonsulent Aira Toss kinnitab, et erametsaomaniku vaatenurgast on kehtiv arengukava olnud hea, üsnagi liberaalne ja metsaomanikele tegevusvabadusi lubav.

„Nagu selliste kavade puhul tüüpiline, on tugevaimaks küljeks eesmärkide seadmine ja sõnastamine, nõrgemaks aga konkreetsetele eesmärkidele rahastuse leidmine. Erametsaomanike vaatenurgast on selle arengukava ajal olnud muidugi suur abi Euroopa Liidu maksumaksja panusest,“ märgib Toss.

Seega pole metsakonsulendi hinnangu järgi probleem mitte kavas endas, vaid nagu sageli muudegi kavade puhul selles, et heade eesmärkide saavutamiseks ei piisa raha.

Teiste huvirühmade esindajad on kava suhtes märksa kriitilisemad.

Maaülikooli metsateadlane Raul Rosenvald tõdeb, et metsade elurikust uuriva teadlasena ei saa ta kindlasti pidada Eesti metsanduse arengukava aastani 2020 heaks või tasakaalukaks. „Põhiline probleem on selles, et metsaga seotud majanduslikud huvid domineerivad teiste metsaga seotud väärtuste üle. Sellega eemalduakse säästliku metsanduse põhimõtetest,“ põhjendab teadlane oma seisukohta.

Sama meelt on ka Tarmo Tüür, kes leiab, et kultuurilist ja sotsiaalset aspekti MAK2020 praktiliselt ei käsitle ning ökoloogia valdkonna kõlavaim eesmärk on sisuliselt eelmise arengukava täitmata eesmärgi kordamine ehk range kaitse metsade tüpoloogiline esindatus. „Paraku ka selle eesmärgi täitmisel ei olnud esimese seitsme aasta jooksul mingit edasiminekut, range kaitse teema võeti ette alles siis, kui ühiskonnas seninägematu metsadebatt puhkes,“ lisab ta.

Ants Eriku hinnangu järgi käib aga kogu debatt peamiselt selle ümber, et raiutakse justkui liiga palju ja lageraie (uuendusraie) on paha.

Kodumaistest metsataimedest tunnevad kõige enam puudust erametsaomanikud.

„Ma ütlen, et vastupidi – me oleme liiga vähe raiunud, sellepärast me peamegi täna rohkem raiuma. Ja kui vaatame statistikat, siis me ei ole mitte kunagi raiunud üle juurdekasvu ja tõenäoliselt ei tee seda ka tulevikus,” rõhutab ta.

Marku Lamp leiab, et metsanduse arengukava üksi ei suuda metsanduspoliitikat kujundada ja erinevate huvidega arvestada. „Nii on näiteks elurikkuse kaitse eesmärgid sätestatud looduskaitse arengukavas, kultuuripärandi kaitse looduslike püha paikade arengukavas ja nii edasi. Metsade range kaitse vajadusega on

tegelatud alates Eesti metsapoliitika vastuvõtmisest aastal 1997 ja aktiivselt edasi liigutud Natura 2000 võrgustiku loomisega. Eelkõige oligi viimase arengukava eesmärgi täitmine seotud Natura võrgustiku alade ülevaatus ja range kaitse alade leidmisega olemasolevatelt kaitsealadelt – sedasi sai arengukavas kokku lepitud. Eesmärk on tähtjaks täidetud,” kinnitab asekanstler.

Tarmo Tüüri mainitud seninägematu metsadebati üks osalistest on rahvaliidumine Eesti Metsa Abiks (EMA). EMA koordinaator Linda-Mari Väli leiab, et praeguse metsa-

debati võibki otseselt siduda kehtiva arengukava puudustega.

Kuigi Marku Lamp viitas suurele üksmeelele kava vastuvõtmisel, märgib Linda-Mari Väli, et kava langes laialdase kriitika alla juba selle vastuvõtmise ajal ja liigse metsaraiumise ohtu nägi selles nii riigikontroll, ajakirjandus kui ka tol ajal tärganud rahvaliidumine Eesti Metsa Eest (EME). Keskkonnaühendused, ornitoloogid, turismiettevõtjad ja ka EMA ise on soovitanud selle kava enne kehtivusaaja lõppu peatada.

„Kava põhiline puudujääk on selle ülemäärane kallutus tööstuse suunas, mis ei võimalda säästva metsanduse tasakaalupõhimõtteid järgida,” nimetab Väli sama põhipuudust mis Rosenvald ja Tüürgi.

Säästlik või mittesäästlik majandamine

Raul Rosenvald toob näite selle kohta, kuidas arengukava on säästva metsanduse põhimõtetest eemaldunud. „Arengukava eesmärk on edendada Eesti metsade säästlikku majandamist. Selle aluseks on Pan-Euroopa metsaaitse protsessis kokkulepitud printsiipide järgimine, mis väljendub konkreetsete indikaatorite täitmisel. Ühe vastava indikaatori järgi ei tohi aastane raiemaht ületada majandusmetsade puidu netojuurdekasvu. Arengukavas väljatoodud „jätkusuutlik raiemaht 12–15 miljonit tihumeetrit aastas” paraku ei põhine sellel indikaatoril. Esiteks ei ole arvestatud, et aastane raiemaht püsiks isegi jooksva juurdekasvu piires – arengukavas on soovitatav 100–130 protsenti jooksvast juurdekasvust. Teiseks peaks ülaltoodud indikaatori järgi käsitlema hoopis netojuurdekasvu, mille puhul on juurdekasvust maha arvestatud looduslik väljalangevus. Netojuurdekasv moodustab hinnanguliselt 70 protsenti juurdekasvust,” selgitab ta.

Linda-Mari Väli nimetab, et MAK2020 toetus rohkem-raietparem-kliima-paradigmale on kliimateadlased üle kogu maailma kahtluse alla seadnud. „Seega, juba arengukava koostamise alusmaterjalid olid esitatud tendentslikult ja tasakaalus-

Metsanduse arengukava 2011–2020 seni veel lõplikult täitmata eesmärgid

- Metsaressursi tarbimisväärtuse vähenemine – suur lehtpuu osakaal erametsade uuendamisel viitab laialdasele looduslikule uuenemisele ja väike metsauuendustööde osakaal vähesele huvile investeerida metsauuendamisse.
- Kodumaise metsakultiveerimismaterjali puudus. Registreeritud metsataimlaid oli 2010. aastal 210 ja 2016. aasta lõpu seisuga 112. Kuigi istutusmaterjali toodang on võrreldes 2010. aastaga suurenenud 1,7 korda (16,8 miljonit taime 2010. aastal ja 29,2 miljonit taime 2016. aastal), ei ole metsauuendamise mahu kasvu tõttu erametsaomanikele kodumaist metsaistutusmaterjali jätkunud.
- Piiranguvööndi loodusväärtuste kaitse eesmärkide ebaselgus. Kaitsealade eeskirjade seletuskirjad ei ole sageli lahti kirjutatud nii, et selguks, millised loodusväärtused piiranguvööndisse tegelikult jäävad. Metsaomanik ei ole seetõttu saanud alati piisavalt informatsiooni, millistest väärtustest kaitseala valitseja kaalutusotsustuste tegemisel lähtub. Seega on raiete keelamine või raietele täiendavate tingimuste seadmine metsaomaniku jaoks sageli ettearvamatu. Kohati on jäänud segaseks, mis on sihtkaitsevööndi ja piiranguvööndi erinevus. See on omakorda põhjustanud ebakindlust metsade majandamisel.
- Hea ettevalmistuse ja kohanemisvõimega tööjõu puudus. Tööjõuvajaduse seire- ja prognoosisüsteemi OSKA metsanduse ja puidutööstuse valdkonna raporti kohaselt on valdkonna tööjõuvajadus tervikuna pigem kasvav, eriti otsitakse harvesteri- ja forvarderioperaatoreid ning metsaveo ja puiduhakkuri veokijuhte. Tehnoloogiliste arengutega seoses väheneb järk-järgult vajadus kettsaega töötavate raietöölise järele.

Marku Lamp,
keskkonnaministeeriumi asekan-
tsler

tamatult, ilmse eesmärgiga saavutada tööstusele suuremat ajutist majandustulu,” ütleb ta.

ELFi juht Tarmo Tüür nendib, et metsanduse arengutee määramisel kehtiva kava koostamise ajal ei toimunud paraku visioonide ehk erinevate tuleviku-tervikstsenariumite võrdlemist ja Eestile parima valimist.

„Täna tundub ehk uskumatuna, aga kümneks aastaks planeeritud raiemaht otsustati „puiduressursi võimalike kasutusmäärade stsenaariumite” alusel. Sellise arengukavaga ei tegele riik metsa erinevate väärtuste hindamise ja arendamisega ühiskonna heaks. Keskendutud on vaid puidule ja ka selle puhul ei püüelda eriti kvaliteedi poole – kuidas ja kui loodussõbralikult me puitu varume, kas ja kuidas seda väärdame ning üha nutikamalt kasutama õpime. Selle asemel on keskmes kvantiteet – sisuliselt on riigi sõnum, et võib raiuda nii palju, kui soovi on. See ei motiveeri mõistlikuks ressursikasutuseks ja innovatsiooniks pingutusi tege- ma. Raiemaht on üha kasvanud ja väga suur osa sellest põletatakse või veetakse töötlemata välja,” kirjeldab Tüür laiduväärt olukorda, mis tema

hinnangul on kehtiva arengukava tingimustes kujunenud.

Siinkohal Ants Erik tema väitega ei soostu ja ütleb, et välja viiakse töötlemata puitu siiski minimaalselt, sest kohalik tööstus tarbib selle ära. Erandiks on paberipuit, selle töötlemiseks puudub Eestis praegu tööstus.

Marku Lamp on aga seda meelt, et ei kehtiv arengukava ega sellele eelnenud pole metsanduse juhtimiseks terviklahendused, vaid keskenduvad konkreetse perioodi arenguvajaduste suunamisele. „Metsa hea seisukorra tagavad lisaks metsanduse arengukavale seda toetavad teised kavad, nagu näiteks looduskaitse ja maaelu oma, samuti Eesti metsapoliitikas kinnitatud põhimõtted ja toimiv seadusraamistik,” põhjendab ta.

Edusammud arengukava täitmisel

Asekantsler Marku Lamp toob näiteid edusammudest kehtiva arengukava täitmise perioodil. Näiteks on Eesti metsade pindala alates aastast 2010 suurenenud 2,22 miljonilt hektarilt 2,33 miljonini. Samuti on kasvanud metsade kogutagavara. Arengukavas seatud eesmärkidest on saavutatud soovitud tase rangelt kaitstavate met-

sade pindala osas – ette on nähtud kümme, saavutatud on 13,1 protsenti.

Lisaks on kokku lepitud range kaitse tüpoloogilise esinduslikkuse eesmärgi täitmiseks vajalike kaitsealade moodustamine. „Sellega saab kõikides metsatüüpides tagatud range kaitse ulatuses, mis loob eeldused kõigi Eesti metsaliikide säilimiseks ja metsade elurikkuse kasvuks,” kinnitab Lamp.

Ta nimetab, et praeguse kümnenendi üks olulisemaid eesmarke oli metsaomanike teadlikkuse tõstmine ja ühistegevuse arendamine, mis on näidanud olulist edasiminekut. Metsaühistutesse kuuluvate metsaomanike metsamaa pindala on suurenenud rohkem kui kolm korda, küündides selle suve seisuga 532 000 hektarini. Ühistutesse kuulub 12 793 metsaomanikku. Metsaomanike koondumine kajastub ka metsas tehtavates töödes – kasvanud on hooldusraiate ja uuendamise mahud ning ühistute kaudu turustatud puidu osakaal.

Asekantsler lisab, et metsasektori ettevõtete investeeringud põhivarasse on viimastel aastatel olnud suurusjärgus 320 miljonit eurot aastas. 2008. aastal oli see summa 149 miljonit eurot. Parandatud on metsamajan-

Mida teha uues arengukavas praegusest paremini?

Ants Erik: „Uues arengukavas peaks selgeks tegema, kui palju me tahame, et metsa uuendatakse kultuuridega ja kui palju jätta looduslikule uuenemisele. Kultuuridega uuendades kasvab puitu ühiskonnale tarbimiseks ligi poole rohkem kui looduslikult uuenevas metsas. Teistpidi on looduslik uuenemine jälle mitmekesisem. Kuigi meil Eestis seda probleemi väga ei ole, et puhtpuistuid oleks liiga palju. Näiteks kuusekultuuri hulka tuleb ikka looduslikult ka teisi puuliike ja osa istutatud taimedest hakkub erinevatel põhjustel. Tulemuseks ongi kuuseenamusega segapuistu.”

Linda-Mari Väli:

„Õigupoolest oleks tasakaalu mõttes isegi õigustatud, kui järgmine arengukava oleks kallutatud ökoloogiliste, sotsiaalsete ja kultuuriliste väärtuste suunas. Samuti saaks sel moel tagada, et meie arengukava oleks innovatiivne ja eesrindlik ka kümne aasta pärast, sest kliima- ja ökoloogilise mitmekesisuse kriis on muutumas 21. sajandi pärisosaks. Kõik märgid näitavad, et globaalsed kriisid eskaleeruvad lähemate kümnendite jooksul üha enam. Realistid, kes hakkavad kogu maailma mõjutavate probleemidega võimalikult vara tegelema, võivad sellest kindlas-

ti. Oluline on ka see, et uus kava ei tohi tugineda andmetele või kontseptsioonidele, millega osa huvigruppe või spetsialiste argumenteeritud põhjendustele toetudes ei nõustu.”

Aira Toss: „Metsanduse vaatenurgast tõenäoliselt uus kava praegu kehtivast väga ei erinegi, sest metsas on kümme aastat väga lühike aeg. Küll on aga viimased kümme aastat olnud väga oluliste muutustega Eesti ühiskonnas, kasvanud on linnastumine, arenenud sotsiaalmeedia. Praegust arengukava koostatakse juba heaoluühiskonna tingimustes. Seega on paratamatu, et sotsiaalvaldkonna roll on uues olulisem kui praegu kehtivas kavas.”

Marku Lamp: „Järgmise kümnendi arengukava koostamisel oleme senisest enam arvestanud kodanike kõrgendatud huviga metsandusteemadega vastu. Seetõttu oleme teinud erinevate huvigruppidega tihedalt ja produktiivselt koostööd. Kaasatud on olnud nii valdkonna eksperdid kui ka kõik teised metsahuvilised, kes on soovinud oma tähelepanekute ja ettepanekutega uude arengukavasse panustada. Oleme väga tänulikud kõigile, kes on meile selles protsessis abiks olnud ja loodame

ka tulevikus samasugusele aktiivsele koostööle parima võimaliku arengukava koostamiseks. Kõigil huvilistel on võimalik keskkonnaministeeriumi kodulehel oma mõtted kirja panna.”

Raul Rosenvald:

„Kõige üldisem põhimõte on järgmises arengukavas võrdsema võtta metsade majanduslikku, ökoloogilist, sotsiaalset ja kultuurilist väärtust. See tähendaks näiteks raiemahutude määramisel uurida ka seda, kuidas plaanitav raieintensiivsus võib mõjutada metsade elurikkust, sotsiaalseid ja kultuurilisi väärtusi. Uuringute tulemused tuleks otsuste tegemisel ka arvesse võtta.”

Tarmo Tüür: „Arvestades ühiskonnas toimuvat on nii

metsandusnõukogu kui ka keskkonnaministeeriumi poolt seatud ootus saavutada uue arengukavaga ka omamoodi ühiskondlik kokkulepe säästva metsanduse kõigi nelja valdkonna huvigruppide vahel. Minu meelest on see väga oluline, et võtta maha asjatud pinged ning tagada metsanduse pikaajaline säästev areng ja elurikkus, tehtud valikute läbipaistvus ja arusaadavus avalikkusele ning ühtlasi kindlustunne metsanduse eri osapooltele.”

damise ja puidukaubandusega seotud informatsiooni digitaalse haldamise võimalusi, näiteks metsateatiste registreerimisel ja elektroonilise veeselehe infosüsteemi kaudu. Samuti on märgatavalt suurenenud külastuskordade arv metsades.

Metsakonsulent Aira Toss toob välja, et erametsaomanikel on olnud suur abi Euroopa Liidu maksumaks-

ja panusest. Kuid selle arengukava jooksul on nad ka selgeks saanud, et valgustusraie on oluline metsakasvatustlik tegevus. „Ja ma usun, et selle töö vajalikkusest arusaamine ei lõppe ka siis, kui Euroopa Liidu panus väheneb,” ütleb ta.

Metsateadlasel Raul Rosenvaldil on öelda häid sõnu arengukava täitmise kohta. „Kuna arengukava foo-

kus on olnud metsa majandamine, siis selle paremale organiseerimisele on palju tähelepanu pööratud ja selle täitmisele on ka hästi toime tulnud,” kinnitab ta. „Siiski rõhutan, et metsamajandamine peab toimuma piirides, millega on tagatud kõigi metsa funktsioonide toimimine ja sellega pole kehtiv arengukava piisavalt arvestanud. Positiivsena

tooksin välja salu- ja laanemetsade kaitsealade loomise kaitsevajakute täitmiseks. Kuigi see oli juba eelmise arengukava eesmärk ja palju kaitsevääriolist metsa on vahepeal kahjuks raiutud.”

Uuendusmaterjali ja teavitustöö vähesus

Suurimaks vajakajäämiseks arengukava täitmisel peab Aira Toss seda, et kuigi arengukavas on kirjas eesmärk „Erametsade metsauuendustööde tegemise toetamine võimalikult heade pärilike omaduste ja kasvukohale sobivaimate kodumaiste puuliikidega”, ei ole selle eesmärgi nimel süsteemset tööd tehtud, pigem on tagasimineku olnud.

„Arengukava perioodi alguses oli erametsaomanikel võimalik osta kvaliteetseid taimi RMK taimlastest, kuid nüüd enam mitte. Ka kodumaine erasektori metsataimekasvatust ei ole suutnud nõudlust rahuldada. Osaline lahendus on välismaal kasvatatud taimede sissetoomine, kuid siiski oleks parem, kui oleks rohkem püütud kohalikku metsataimekasvatust edendada,” leiab Toss.

Kodumaise metsakultiveerimismaterjali puudust tunnistab ka keskkonnaministeeriumi asekanter Marku Lamp. Ta nimetab veel teisi arengukava eesmärgi, mis seni täitmata. Näiteks vähendab lehtpuu-uuenduse osakaalu suuremine metsaressursi tarbimisväärtust, kaitsealade piiranguvööndite kaitse-eesmärgid on metsaomaniku jaoks kohati ebaselged ning puudus on hea ettevalmistuse ja kohanemisvõimega tööjõust.

Ants Erik tõdeb, et erametsas seati eesmärgiks istutada 40 protsendile uuendamist vajavatele aladele metsakultuurid, seda ei ole suudetud teha. Looduslikule uuenemisele jäänud lankidel hakkavad eeljärjekorras kasvama lehtpuud. „See oleneb kasvukohatüübist, boniteedist ja geograafilisest asukohast, mis kuhu kasvama hakkab. Riigimetsas seda probleemi ei ole, seal istutatakse 80–90 protsendile uuendatavaist aladest kultuur peale. Küsimus on aga selles, kuidas me saame suunata

Ühe etteheitekena kõlab, et metsa elurikkust säilitav ja hoidev majandamine ei ole tagatud.

erametsaomanikku uuendust tegema ja teda selles aidata. Kui me ühiskonnas erametsaomanike survestamist samamoodi jätkame ja õõnestame nende tulevikukindlust oma vara suhtes, siis inimesed ei julge investeerida. Ebakindlust põhjustab näiteks see, kui looduskaitse piiranguid omanikule kohe ja õiglaselt ei hüvitata. Täna hüvitatakse neid ainult osaliselt, näiteks piiranguvööndis väljaspool Natura ala ei maksta üldse midagi,” kirjeldab Erik olukorda.

Metsa investeerides, seda kultuuridega uuendades ja hooldades, on aga võimalik saavutada oluliselt suurem tootlikkus kui loodusliku uuenemisega. „Meie ülesanne ongi majandusmetsades intensiivselt kasvatada võimalikult palju puitu, et tarbida vähem fossiilseid kütuseid, mis ei taastu. Kui omanik soovib oma majandusmetsas intensiivselt metsa kasvatada, siis ühiskond peaks seda toetama ja aktiveerima.”

Ka EMA näeb, et arengukava mitmeid meetmeid pole adekvaatselt ega ühiskonnale vastuvõetavalt täidetud, näiteks meedet „Elanikkonnale metsa ja metsa elurikkust kahjustamata võimalikult mitmekesiste metsa kasutamise võimaluste kindlustamine”.

Linda-Mari Väli toob välja, et selle meetme alajaotus „Metsanduslike pärandkultuuriobjektide hooldamise ja eksponeerimise toetamine” on tekitanud vastuseisu, kuna looduslike pühapaikade spetsialistid seisavad vastu igasugusele loodusliku pühapaiga hooldamisele.

Samuti meede „Ühiskonna enamiku huvidele vastavate eesmärkide püstitamise ja järgimise tagamine riigimetsa majandamisel ning sellega metsapoliitikast tulenevate metsa jätkusuutliku ning efektiivse majandamise põhimõtete rakendumise saavutamise riigimetsas” on nende hinnangul saavutamata jäänud.

Jõutud pole ka arengukavas maksimaalselt lubatud 15 miljoni tihumeetri aastase raie mahuni, kuid selle üle on EMA ja teistel metsakaitsjatel hea meel.

„Ehkki intensiivsema metsanduse ringkond on seadnud selle [15 miljoni tihumeetri raie mahu] justkui sihiks, mille poole tüürida. Raiemahtude kasvatamiseks on meil vaja aga veelgi suuremat tööstust, kui praegu on,” nendib Väli. „EMA toetab aga pigem investeringute kokkutõmbamist ja tootmise vähendamist, saavutamaks pikaajalises plaanis stabiilsema ja metsaresursi säästvamalt kasutava puidutööstuse.”

Asekanter Marku Lamp tunnistab, et kehtiva arengukava otsuste selgitamine ja tutvustamine ning üldsusele arusaadavaks tegemine on olnud tagasihoidlik.

Ka metsakonsulent Aira Toss loeb oluliseks vajakajäämiseks seda, et kuigi arengukavas on kenasti eraldi toodud meede „Keskkonnateadlikkuse kasvatamine, et ühiskond tunnustaks metsa jätkusuutliku majandamise kasulikkust”, milles on kirjas mitmeid tegevusi, ei ole need olnud piisavad.

„Miks muidu me näeme viimastel aastatel metsandusteemadel sellist vähiklikku infomüra vohamist? Ühiskonnas on endiselt vähe teadmisi metsamajanduse põhialustest ja seetõttu saavadki isehakanud „rahvalugustajad” populaarsust koguda,” leiab Toss. 🗣️